

ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΚΟΖΑΝΗ 1912-2012

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

στη μνήμη των ευεργετών της Κοζάνης

Κοζάνη
600 χρόνια
ιστορίας

Γένεση & Ανάπτυξη
μιας Μακεδονικής Μητρόπολης

27-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2012
ΚΟΒΕΝΤΑΡΕΙΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

στη μνήμη των ευεργετών της Κοζάνης

Κοζάνη, 27-30 Σεπτεμβρίου 2012

Κοβεντάρειο

Κοζάνη, 600 χρόνια Ιστορίας

Γένεση και Ανάπτυξη
μιας Μακεδονικής Μητρόπολης

Η Κοζάνη, ιδρυμένη κατά τον 15ο αιώνα, τις πρώτες δεκαετίες μετά την οθωμανική κατάκτηση της περιοχής (τέλ. 14ου αι.), από πληθυσμούς της γύρω περιοχής και ενισχυμένη από εγκαταστάσεις πληθυσμών από τον ευρύτερο ελληνικό χώρο, αναπτύχθηκε οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά, βασιζόμενη αρχικά στη γεωργοκτηνοτροφία και εξελίσσοντας στη συνέχεια το εμπόριο με τη Κεντρική και Νότια Ευρώπη. Έτσι, από το τέλος του 18ου αιώνα, η πόλη εμφανίζει στοιχεία «αστικής» κοινωνίας, χωρίς να λείπουν δεινές κοινωνικές και προσωπικές διαμάχες. Ταυτοχρόνως, η Κοζάνη ανέδειξε εξέχουσες προσωπικότητες των γραμμάτων και του εμπορίου, οι οποίες βέβαια καταξιώθηκαν στις μεγάλες μητροπόλεις της Κεντρικής Ευρώπης. Από την απελευθέρωση του 1912 κ.ε., και ιδιαιτέρως μετά την εγκατάσταση των προσφύγων από τη Μ. Ασία, η περιοχή αντιπαρατέθηκε με τις δυσκολίες της ελεύθερης ζωής, μετέχοντας στη μοίρα του ελληνισμού, με όλες τις θετικές και αρνητικές συνέπειες.

Με την ευκαιρία του εορτασμού των 100ών ελευθερίων της Κοζάνης, το συνέδριο «Κοζάνη, 600 χρόνια Ιστορίας» στοχεύει στην προβολή νέων πρωτότυπων επιστημονικών δεδομένων αναφορικά με κομβικά θέματα της τοπικής ιστορίας από την ίδρυση της πόλης έως σήμερα, με τρόπο εποπτικό και θεματικό, ώστε να υποβοηθήσει την προώθηση της επιστημονικής ιστορικής έρευνας.

Στόχος του συνεδρίου είναι, επίσης, να συμβάλει στη μετάβαση, ως προς την προσέγγιση της ιστορίας, από τη γεγονοτολογία στην ερμηνεία των ιστορικών γεγονότων και φαινομένων μέσω της ανίχνευσης νοοτροπιών καθώς και της συνθετικότερης αντιμετώπισης του ιστορικού γίγνεσθαι. Περαιτέρω επιδίωξη αποτελεί η ένταξη/αντιπαραβολή του ειδικού και ιδιαίτερου της τοπικής ιστορίας στο γενικό της ελληνικής, βαλκανικής και ευρωπαϊκής ιστορίας.

Το τελικό ζητούμενο του συνεδρίου είναι να συντελέσει στην ανάλυση και κατανόηση του παρελθόντος δίχως εθνική-ιστική παρόρμηση ή συναισθηματική φόρτιση και δίχως δικονομική-καταδικαστική διάθεση, ώστε να βοηθήσει τη σύγχρονη τοπική κοινωνία στη συλλογική αυτογνωσία και αυτοσυνείδηση. Υπό αυτήν την έννοια, το συνέδριο αποτελεί μια απάντηση του πολιτισμού στη σημερινή πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική νεοβαρβαρική σύγχυση.

Η Επιστημονική επιτροπή

Διοργάνωση

**Οργανωτική επιτροπή εκδηλώσεων
εορτασμού 100 χρόνων ελεύθερης Κοζάνης**

Ιωάννα Βόμβα | Φωτεινή Διάφα | Ευαγγελία Παπαδοπούλου
Ιωάννης Καραχισαρίδης

Επιστημονική επιτροπή

Χαρίτων Καρανάσιος, πρόεδρος
Ευάγγελος Καρλόπουλος | Δημήτριος Μυλωνάς
Κωνσταντίνος Ντίνας | Δημήτριος Σκρέκας

Πέμπτη 27 Σεπτεμβρίου 2012

17.00-18.00: Εγγραφή συνέδρων.

18.00: Έναρξη συνεδρίου.

18.00-18.10: Χαιρετισμός εκ μέρους της Επιστημονικής επιτροπής.

18.10-18.20: Χαιρετισμός δημάρχου Κοζάνης κ. **Λαζάρου Μαλούτα**.

18.20-19.00: Προβολή μαγνητοσκοπημένου αφιερώματος για τους Βαλκανικούς πολέμους.

Επιμέλεια: **Νίκος Κέφαλος – Γιάννης Καραχισαρίδης**.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

19.00-19.45: **Αθανάσιος Καραθανάσης**, *Οι Κοινότητες των Ελλήνων στη Μακεδονία και τα Βαλκάνια, και η συμβολή τους στην Αναγέννηση του Νέου Ελληνισμού και στην ανάπτυξη του νεοελληνικού κράτους*.

19.45-22.00: Δεξίωση Δημάρχου Κοζάνης για τους συνέδρους.

Παρασκευή 28 Σεπτεμβρίου 2012

Α. Από την ίδρυση στην απελευθέρωση, 15ος αι. – 1912

1. ΟΙΚΙΣΜΟΙ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Προεδρείο: Γ. Σαλακίδης / Γ. Τσότσος

09.00-09.15: **Χριστίνα Ζιώτα**, *Οικιστικές εγκαταστάσεις και ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή της Κοζάνης κατά την αρχαιότητα. Μια διαχρονική συνοπτική παρουσίαση*.

09.15-09.30: **Γεώργιος Τσότσος**, *Το ζήτημα του εποικισμού στη Δυτική Μακεδονία 15ος-17ος αιώνας*.

09.30-09.45: **Δημήτριος Λαμπράκης**, *Ο καζάς Σερβίων τον 16ο αιώνα. Η περίπτωση τριών χωριών, μέσα από τα οθωμανικά απογραφικά κατάστιχα*.

09.45-10.00: **Κωνσταντίνος Καμπουρίδης**, *Η οθωμανική απογραφή των Γρεβενών 1564*.

10.00-10.15: **Γεώργιος Σαλακίδης**, *Το οθωμανικό σύστημα του μαλικιανέ (malikane) και η Κοζάνη*.

10.15-11.00: Συζήτηση

11.00-11.30: Διάλειμμα

2. ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Προεδρείο: Α. Παληού / Ίκ. Μαντούβαλος

11.30-11.45: **Αναστασία Παληού**, *Διοίκηση και οικονομικοκοινωνική διαστρωμάτωση στην Κοζάνη τον 17ο-19ο αιώνα*.

11.45-12.00: **Ευάγγελος Καραμανές**, *Η κτηνοτροφία στην περιοχή Κοζάνης-Γρεβενών: μία διαχρονική παραγωγική δραστηριότητα και οι κοινωνικές και πολιτισμικές της διαστάσεις*.

12.00-12.15: **Ίκαρος Μαντούβαλος – Χαρίτων Καρανάσιος**, *Συντεχνίες της Κοζάνης, τον 18ο με αρχές του 19ου αιώνα βάσει της διδακτορικής διατριβής της Μαρίας Τσικαλουνδάκη*.

12.15-12.30: **Κατερίνα Παπακωνσταντίνου**, *Η ανάπτυξη του βαλκανικού εμπορίου με την Ευρώπη τον 18ο αιώνα*.

12.30-12.45: **Ίκαρος Μαντούβαλος**, *Θεσμικές συνδηλώσεις της 'ελληνικής' παρουσίας στην Κεντρική Ευρώπη: η Διασπορά των Κοζανιτών (18ος αι. - αρχές 19ου αι.)*.

12.45-13.30: Συζήτηση

3. ΠΑΙΔΕΙΑ – ΛΟΓΙΟΙ

Προεδρείο: Ν. Ψημμένος / Κων. Πέτσιος

17.00-17.15: **Νικόλαος Ψημμένος**, *Η διένεξη των σχολών στην ελληνική εκδοχή της*.

17.15-17.30: **Κωνσταντίνος Πέτσιος**, *Φιλοσοφικά χειρόγραφα στη Δημοτική Βιβλιοθήκη της Κοζάνης*.

17.30-17.45: **Βενετία Χατζοπούλου**, *Η παιδεία στην Κοζάνη κατά τον 18ο αιώνα μέσα από τα χειρόγραφα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης*.

- 17.45-18.00:** **Χαρίτων Καρανάσιος**, *Ιστορικό περίγραμμα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης.*
- 18.00-18.15:** **Κωνσταντίνος Ντίνας**, *Ο γλωσσικός χάρτης του νομού Κοζάνης.*
- 18.15-19.00:** Συζήτηση / Διάλειμμα

4. ΙΑΤΡΙΚΗ – ΤΕΧΝΗ

Προεδρείο: Μαρίνα Βρέλλη / Μαρίζα Τσιάπαλη

- 19.00-19.15:** **Βασιλική Νοτοπούλου**, *Η παράδοση της Ιατρικής στην Κοζάνη και τη Σιάτιστα, 18ος αι. με αρχές του 19ου αιώνα.*
- 19.15-19.30:** **Σταυρούλα Λοφίτη**, *Η βιβλιοθήκη του ιατροφιλοσόφου Γεωργίου Σακελλαρίου.*
- 19.30-19.45:** **Μαρίζα Τσιάπαλη**, *Βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία του νομού Κοζάνης.*
- 19.45-20.00:** **Μαρίζα Τσιάπαλη – Πασχάλης Ανδρούδης**, *Μακεδονική Αρχιτεκτονική. Μορφολογία και διάκοσμος των αρχοντικών Κοζάνης και Σιάτιστας.*
- 20.00-20.15:** **Μαρίνα Βρέλλη**, *Τοπικές φορεσιές της περιοχής Κοζάνης στο Λαογραφικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.*
- 20.15-21.00:** Συζήτηση

Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου 2012

5. Η ΚΟΖΑΝΗ 1821-1912

Προεδρείο: Δ. Καραμπερόπουλος / Ι. Μπουνόβας

- 09.00-09.15:** **Δημήτριος Καραμπερόπουλος**, *Λογιοσύνη και επανάσταση. Οι Σιατιστινοί και Κοζανίτες σύντροφοι του Ρήγα.*
- 09.15-09.30:** **Δημήτριος Μυλωνάς**, *Το φαινόμενο του ευεργετισμού στην Κοζάνη, 17ος-19ος αιώνας.*
- 09.30-09.45:** **Βασιλική Διάφα**, *Μορφές γαμήλιων παροχών στην Κοζάνη κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Νάχτι και Τράχωμα.*
- 09.45-10.00:** **Ιωάννης Μπουνόβας**, *Η εκπαίδευση στην περιοχή Κοζάνης 1830-1912.*
- 10.00-10.15:** **Μαριάννα Μαλούτα**, *Η γυναικεία εκπαίδευση στην Κοζάνη, τέλη 19ου με αρχές του 20ου αιώνα. Το Παρθεναγωγείο Κοζάνης βάσει ανέκδοτων εγγράφων.*
- 10.15-11.00:** Συζήτηση
- 11.00-11.30:** Διάλειμμα

Β. Η ελεύθερη Κοζάνη 1912-2012

6. ΚΟΙΝΩΝΙΑ–ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Προεδρείο: Μ. Νεγρεπόντη-Δελιβάνη / Ευστ. Πελαγίδης

- 11.30-11.45:** **Ιωάννης Γκλαβίνας**, *Εκλογικές αναμετρήσεις στην Κοζάνη την περίοδο του Εθνικού Διχασμού 1915-1920: κόμματα, υποψήφιοι και εκλογικές συμπεριφορές.*
- 11.45-12.00:** **Ευστάθιος Πελαγίδης**, *Οι πρόσφυγες της Μ. Ασίας ως παράγων ανάπτυξης της περιοχής.*
- 12.00-12.15:** **Αθανάσιος Καλλιανιώτης**, *Μεσοπόλεμος, Κατοχή και Εμφύλιος στην περιοχή Κοζάνης.*
- 12.15-12.30:** **Μαρία Νεγρεπόντη-Δελιβάνη**, *Αναπτυξιακές δυνατότητες και χαμένες ευκαιρίες της Κοζάνης στον 20ο αιώνα.*
- 12.30-12.45:** **Ευάγγελος Καρλόπουλος – Τουρλιδάκης Αντώνιος**, *Βιωσιμότητα λιγνιτικής βιομηχανίας και τοπική κοινωνία.*
- 12.45-13.30:** Συζήτηση

7. ΕΚΚΛΗΣΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Προεδρείο: Π. Καμηλάκης / Α. Δάρδας

- 17.00-17.15:** **Αναστάσιος Δάρδας**, *Συνόψιση εκκλησιαστικής ιστορίας σε Σέρβια, Κοζάνη και Σιάτιστα.*
- 17.15-17.30:** **Δημήτριος Σκρέκας**, *Το συγγραφικό έργο του μακαριστού μητροπολίτη Σερβίων και Κοζάνης κυρού Διονυσίου Ψαριανού.*

- 17.30-17.45:** **Αγνή Παπακώστα,** *Πολιτιστική κίνηση στην Κοζάνη μετά την απελευθέρωση. Λογοτεχνία, Θέατρο, Μουσική.*
- 17.45-18.00:** **Παναγιώτης Καμηλάκης,** *Επισημάνσεις για τον λαϊκό πολιτισμό της επαρχίας Βοΐου Κοζάνης.*
- 18.00-18.15:** **Ζωή Μάργαρη,** *Λαϊκά δρώμενα στην Κοζάνη και την περιοχή Τσιαρτσιαμπά.*
- 18.15-19.00:** Συζήτηση / Διάλειμμα

8. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Προεδρείο: Ι. Καραχισαρίδης / Δ. Σκρέκας

- 19.00-19.15:** **Νικόλαος Ασημόπουλος,** *Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Κοζάνη και τη Δυτική Μακεδονία ως παράγων κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης.*
- 19.15-19.30:** **Ευθύμιος Μπατιάνης,** *Προοπτικές ανάπτυξης της αγροτικής οικονομίας στην περιοχή Κοζάνης.*
- 19.30-19.45:** **Κωνσταντίνος Κυριακίδης,** *Οι προοπτικές του τοπικού εμπορίου στη σύγχρονη εποχή.*
- 19.45-20.00:** **Λάζαρος Τσικριτζής,** *Η πρόκληση για μια πράσινη μεταλιγνιτική περίοδο.*
- 20.00-20.15:** **π. Αυγουστίνος Μύρου,** *Τοπική εκκλησία: αναχρονιστική λαϊκή παράδοση ή παραδεδομένο αποκαλυπτικό Γεγονός υπαρξιακής αυτοσυνειδησίας και κοινοτικής κοινωνικής δομής;*
- 20.15-20.30:** **Αθανάσιος Παπαδημητρίου,** *Η προβολή του τοπικού πολιτισμού και τουρισμού ως παράγων ανάπτυξης.*
- 20.30-21.00:** Συζήτηση

Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου 2012

9. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Προεδρείο: Άννα Μανδυλάρá / Δ. Μυλωνάς

- 11.00-11.15:** **Κωνσταντίνος Διώγος,** *Ο Μακεδονικός Αγώνας στην περιοχή της Κοζάνης και η προσφορά των Κοζανιτών.*
- 11.15-11.30:** **Βασίλειος Δημητριάδης – Όλγα Μπελεγάκη,** *Η απελευθέρωση της Μακεδονίας στο πλαίσιο των εθνικών ανταγωνισμών στα Βαλκάνια.*
- 11.30-11.45:** **Άννα Μανδυλάρá,** *Η απελευθέρωση της Κοζάνης: η τοπική κοινωνία και το εθνικό κράτος γιορτάζουν.*
- 11.45-12.00:** Παρουσίαση εγγράφων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης για την απελευθέρωση της Κοζάνης.
Επιμέλεια: **Ελένη Μαργαρίτη.**

10. ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συντονισμός: Χαρ. Καρανάσιος

- 12.00-14.00:** *Το μέλλον της Κοζάνης και της περιοχής.*

Λάζαρος Μαλούτας

(εντοπιότητα προβλημάτων και προκλήσεις)

Μαρία Νεγρεπόντη-Δελιβάνη

(σύγχρονα προβλήματα οικονομίας)

Πέτρος Πατιάς

(πανεπιστημιακή εκπαίδευση και οικονομία)

Λάζαρος Τσικριτζής

(ενέργεια και οικονομία)

Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη

(λαϊκός πολιτισμός και ανάπτυξη)

Ιωάννης Καραχισαρίδης

(πολιτισμός και οικονομία)

π. Εφραίμ Τριανταφυλλόπουλος

(κοινωνία και αυτοσυνειδηση)

- 14.00-14.30:** Συμπεράσματα συνεδρίου: **Χαρ. Καρανάσιος.**

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

1. **ΑΝΔΡΟΥΔΗΣ Πασχάλης**, δρ. DEA βυζαντινής αρχαιολογίας, Université PARIS I – Panthéon-Sorbonne, MA αναστηλωτής IoAAS University of York, αρχιτέκτων μηχανικός ΑΠΘ, υποψ. δρ. βυζαντινής ιστορίας της École des Hautes Études en Sciences Sociales
2. **ΑΣΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος**, καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολογίας και αντιπρόεδρος ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας
3. **ΒΡΕΛΛΗ Μαρίνα**, αναπλ. καθηγήτρια λαογραφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
4. **ΓΚΛΑΒΙΝΑΣ Ιωάννης**, δρ. νεότερης και σύγχρονης ιστορίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
5. **ΔΑΡΔΑΣ Αναστάσιος**, δρ. εκκλησιαστικής ιστορίας
6. **ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Βασίλειος**, υποψ. δρ. νεότερης και σύγχρονης ιστορίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, υπότροφος Ερευνητικού Κέντρου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών
7. **ΔΙΑΦΑ Βασιλική**, δρ. ιστορίας του δικαίου Νομικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
8. **ΔΙΩΓΟΣ Κωνσταντίνος**, υποψ. δρ. ιστορίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, επιστημονικός συνεργάτης Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα
9. **ΖΙΩΤΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ**, προϊσταμένη Α' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
10. **ΚΑΛΛΙΑΝΙΩΤΗΣ Αθανάσιος**, δρ. νεότερης και σύγχρονης ιστορίας Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
11. **ΚΑΜΗΛΑΚΗΣ Παναγιώτης**, διευθυντής ερευνών Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
12. **ΚΑΜΠΟΥΡΙΔΗΣ Κωνσταντίνος**, δρ. ιστορίας-αρχαιολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γενικά Αρχεία του Κράτους, Παράρτημα Κοζάνης
13. **ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ Αθανάσιος**, καθηγ. ιστορίας του Ελληνισμού, πρόεδρος Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
14. **ΚΑΡΑΜΑΝΕΣ Ευάγγελος**, κύριος ερευνητής Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
15. **ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος**, δρ. ιστορίας της ιατρικής, πρόεδρος Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα
16. **ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ Χαρίτων**, διευθυντής ερευνών Κέντρου Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών
17. **ΚΑΡΛΟΠΟΥΛΟΣ Ευάγγελος**, MSc χημικός μηχανικός, ερευνητής Ινστιτούτου Τεχνολογίας και Εφαρμογών Στερεών Κανσίμων του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης
18. **ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Κωνσταντίνος**, πρόεδρος Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Κοζάνης
19. **ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ Δημήτριος**, πολιτικός επιστήμων-ιστορικός, υποψ. δρ. οθωμανικής ιστορίας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο
20. **ΛΟΦΙΤΗ Σταυρούλα**, MA νεοελληνικής φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου
21. **ΜΑΛΟΥΤΑ Μαριάννα**, καθηγήτρια γαλλικής φιλολογίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, MA γλωσσοδιδασκτικής Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, υποψ. δρ. Τομέα Ιστορίας και Παιδαγωγικής της Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
22. **ΜΑΝΔΥΛΑΡΑ Άννα**, επίκουρος καθηγήτρια ιστορίας νεότερων χρόνων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
23. **ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ Ίκαρος**, λέκτορας νεότερης ιστορίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
24. **ΜΑΡΓΑΡΗ Ζωή**, ερευνήτρια Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

25. **ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ Ελένη**, βιβλιοθηκονόμος Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης
26. **ΜΠΑΤΙΑΝΗΣ Ευθύμιος**, γεωπόνος-οινολόγος, MSc Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής, Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας, Γενική Δ/ση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
27. **ΜΠΕΛΕΓΑΚΗ Όλγα**, υποψ. δρ. νεότερης και σύγχρονης ιστορίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, υπότροφος Ερευνητικού Κέντρου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών
28. **ΜΠΟΥΝΟΒΑΣ Ιωάννης**, δρ. παιδαγωγικής Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
29. **ΜΥΛΩΝΑΣ Δημήτριος**, δρ. κλασικής αρχαιολογίας
30. **π. Αυγουστίνος ΜΥΡΟΥ**, δρ. θεολογίας Πανεπιστημίου Durham Αγγλίας
31. **ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗ-ΔΕΛΙΒΑΝΗ Μαρία**, καθηγήτρια οικονομικών σπουδών και πρώην πρότανης Πανεπιστημίου «Μακεδονία», σύμβουλος Υπουργείου Συντονισμού, της ΥΠΑΒΕ, του ΟΟΣΑ των Παρισίων, μέλος του Διεθνούς Επιστημονικού Συμβουλίου Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Πανεπιστημίου Μασσαλίας, αντιπρόεδρος Ένωσης Οικονομολόγων Γαλλικής Γλώσσας, αντιπρόεδρος και δεινύτρια του CEDIMES Ελλάδας, Jean Monnet Fellow, μέλος της Ακαδημίας Επιστημών της Ρουμανίας, πρόεδρος του ιδρύματος «Δημήτρης και Μαρία Δελιβάνη»
32. **ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Βασιλική**, δρ. νεότερης ιστορίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, βιολόγος
33. **ΝΤΙΝΑΣ Κωνσταντίνος**, καθηγητής γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
34. **ΠΑΛΗΟΥ Αναστασία**, υποψ. δρ. ιστορίας του δικαίου της Νομικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, δικαστική αντιπρόσωπος Α' Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
35. **ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Αθανάσιος**, MSc διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων Ανοικτού Πανεπιστημίου, Διεύθυνση Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
36. **ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Κατερίνα**, δρ. νεότερης ιστορίας, διδάσκουσα Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
37. **ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ Αγνή**, δρ. νεοελληνικής φιλολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
38. **ΠΑΤΙΑΣ Πέτρος**, αντιπρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, πρόεδρος Επιτροπής Ερευνών, καθηγητής Τμήματος Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
39. **ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ Ευστάθιος**, ομότ. καθηγητής νεότερης ιστορίας Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
40. **ΠΕΤΣΙΟΣ Κωνσταντίνος**, καθηγητής φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
41. **ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ Αικατερίνη**, διευθύντρια Κέντρου Ερευνας της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
42. **ΣΑΛΑΚΙΔΗΣ Γεώργιος**, επίκουρος καθηγητής τουρκικής γλώσσας και φιλολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
43. **ΣΚΡΕΚΑΣ Δημήτριος**, δρ. βυζαντινής φιλολογίας Πανεπιστημίου Οξφόρδης
44. **ΤΟΥΡΛΙΔΑΚΗΣ Αντώνιος**, αναπλ. καθηγητής του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
45. **π. Εφραίμ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ**, δρ. θεολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πτυχιούχος παιδαγωγικών-κοινωνιολογίας, πρωτοσύγκελλος Ι. Μητρόπολης Σισανίου και Σιατίστης
46. **ΤΣΙΑΠΑΛΗ Μαρίζα**, δρ. βυζαντινής αρχαιολογίας, διευθύντρια 17ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
47. **ΤΣΙΚΡΙΤΖΗΣ Λάζαρος**, αναπλ. καθηγητής ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, μέλος της Οικολογικής Κίνησης Κοζάνης
48. **ΤΣΟΤΣΟΣ Γεώργιος**, αγρονόμος τοπογράφος μηχανικός Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, DEA ιστορίας επιστημών και τεχνολογίας Πανεπιστημίου Charles De Gaulle – Lille III, δρ. Τομέα Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Αρχιτεκτονικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
49. **ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ Βενετία**, δρ. φιλολογίας Πανεπιστημίου Σορβόνης/Παρίσι
50. **ΨΗΜΜΕΝΟΣ Νικόλαος**, ομότ. καθηγητής φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Κοζάνη, 600 χρόνια ιστορίας

Ο Δήμος Κοζάνης, επιθυμώντας να συμβάλει στην έρευνα και προβολή της τοπικής ιστορίας, με χαρά και συναίσθηση της ευθύνης για τον τόπο, διοργανώνει το Επιστημονικό Συνέδριο «Κοζάνη, 600 χρόνια Ιστορίας».

Με αφορμή τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση της πόλης και της περιοχής από την οθωμανική κυριαρχία, το Συνέδριο προσπαθεί να ζωντανέψει στιγμές της πορείας αυτού του τόπου στην οικιστική ανάπτυξη, την κοινωνία, την οικονομία, την παιδεία, την τέχνη και τον πολιτισμό.

Το Συνέδριο και ο εορτασμός των 100ών ελευθερίων της πόλης συμπίπτουν με μια ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για τη χώρα. Βιώνουμε ίσως τη βαθύτερη μεταπολεμική οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική κρίση, η οποία προβάλλει την αδήριτη ανάγκη για την περιοχή, μετά από μια περίοδο 30ετούς «ευδαιμονίας», να χαράξει νέα πορεία σε ένα τοπίο μικρότερης εξάρτησης από τον λιγνίτη.

Ακριβώς στον παραπάνω προβληματισμό για το μέλλον του τόπου μας μπορεί να συμβάλει το Συνέδριο αυτό, μέσω του διάλογου που θα αναπτυχθεί. Η ιδιαίτερη βαρύτητα του Συνεδρίου έγκειται στο γεγονός ότι συμμετέχουν σε αυτό εισηγητές υψηλού πανεπιστημιακού επιπέδου, οι οποίοι καλούνται να μας δώσουν μια όσο το δυνατόν «αντικειμενική» εικόνα της περιοχής, και περαιτέρω να σκιαγραφήσουν μια νέα πορεία, αλλά πάνω και πρώτα από όλα, να σπάσουν τα στερεότυπα.

Η Κοζάνη και η ευρύτερη περιοχή έχει να επιδείξει μια δημιουργική διαδρομή 600 χρόνων, κατά την οποία αναδείχθηκε η κομβική της θέση στα νοτιοδυτικά Βαλκάνια, αναπτύσσοντας ενεργειακές υποδομές, προωθώντας την παιδεία και καλλιεργώντας τον πολιτισμό. Οι αρετές των κατοίκων, με την ανάπτυξη του εμπορίου από τους πραγματευτάδες και τα караβάνια προς τη Μεσευρώπη, κατέστησαν την πόλη οικονομικό κέντρο στον ενιαίο χώρο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, και καταξίωσαν την Κοζάνη ως Μακεδονική Μητρόπολη. Βασικό στοιχείο της δημιουργικότητας των προγόνων μας ήταν η εξωστρέφεια, η επιτυχής ανταγωνιστικότητα και η ποιότητα των προϊόντων, αλλά επίσης και η δυναμική προσαρμογή στις εκάστοτε συνθήκες των καιρών.

Οι σύγχρονοι κάτοικοι της πόλης, κληρονόμοι μιας μακράς και πλούσιας παράδοσης, ζούμε σε έναν τόπο όμορφο, παραγωγικό, με ένα εξαιρετο φυσικό απόθεμα, μα πάνω από όλα με ένα ιδιαιτέρως υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό. Σήμερα, λοιπόν, αφού διδαχθούμε από την εμπειρία του ιστορικού γίγνεσθαι, «ξεαναδιαβάζοντας» την ιστορία του τόπου, καλούμαστε να χαράξουμε μια νέα πορεία στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο, αναπτύσσοντας τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Η αναδρομή στη *Γένεση και Ανάπτυξη της Μακεδονικής Μητρόπολης Κοζάνης* στο πλαίσιο του Συνεδρίου «Κοζάνη, 600 χρόνια Ιστορίας», ας αποτελέσει τον καταλύτη στη συζήτηση για τις αποφάσεις σχετικά με το μέλλον του τόπου μας.

Ο Δήμαρχος Κοζάνης

Λάζαρος Μαλούτας